

INTERVENCIÓ DEL PRIMER SECRETARI DEL PSC
INFORME DE GESTIÓ DE LA COMISSIÓ EXECUTIVA

Salutació.

Molt bona tarda, companyes i companys

Després de la sessió d'obertura del dotzè congrés del Partit dels Socialistes de Catalunya, celebrada aquest matí, em correspon, ara, com a Primer Secretari, presentar l'informe de gestió de la Comissió Executiva des que va rebre el seu mandat en el congrés anterior, celebrat els dies 18, 19 i 20 de juliol de 2008.

Aquell congrés el vàrem celebrar coincidint amb el trentè aniversari de la fundació del nostre partit.

Aleshores vivíem unes circumstàncies radicalment diferents de les actuals:

Érem a l'equador de la legislatura a Catalunya i, malgrat l'enrenou provocat per l'apagada a Barcelona, malgrat els problemes a Rodalies i malgrat la recent sequera, els nostres resultats seguien essent bons. Tot semblava indicar que seguíem comptant amb la confiança d'una part important de la ciutadania.

Uns mesos abans de celebrar el congrés haviem guanyat unes eleccions generals a Catalunya, fent una aportació històrica a la victòria dels socialistes a tota Espanya.

Haviem guanyat també les eleccions municipals i, si bé havíem baixat en vots, seguíem essent la primera força municipal del país, i teníem més alcaldes i més regidors que mai.

Era un moment de maduresa i plenitud, dèiem.

En general es respirava optimisme, encara.

Avui, tres anys i mig més tard, la situació és molt diferent.

Diferent per al PSC, ben cert; però sobretot per la societat catalana i espanyola.

Europa i el món, en el seu conjunt, han canviat –i molt!- en poc més de tres anys i mig.

De fet, les coses, l'estiu del 2008 ja havien començat a canviar.

Els mesos previs al Congrés, des de finals del 2007 i començament del 2008, alguns – no pas tothom – ja havíem començat a interpretar que els signes de la situació econòmica estaven deixant de ser positius.

Vaig ser un dels primers governants del conjunt d'Espanya a parlar de crisi. Obertament. A parlar-ne i a actuar en conseqüència, en allò que ens era possible.

Mentrestant altres encara seguien parlant de "desacceleració", resistint-se, a base d'eufemismes, a reconèixer que estàvem arribant a un final de cicle.

Així que vàrem detectar que es començava a produir una caiguda anòmala i preocupant dels ingressos públics, des del govern de la Generalitat vam aprovar un primer paquet de mesures per fer front a la situació.

Això era, com dic, uns mesos abans del congrés.

Pocs mesos més tard, a mitjan setembre de 2008, es produïa als Estats Units, la fallida de *Lehman Brothers*, després de mesos de problemes cada cop més greus, com a conseqüència de les anomenades hipoteques *subprime*.

I a partir d'aquí, es va desencadenar la crisi financera que va estar a punt de col·lapsar l'economia mundial i que acabaria provocant una crisi sense precedents, que encara avui estem patint amb tota la seva crueta.

És una crisi sistèmica, profunda. Agreujada en el cas espanyol i català per l'explosió de la bombolla immobiliària i pels problemes derivats d'un model econòmic de baixa productivitat. Problemes estructurals que arrossegàvem de feia anys.

Aleshores, a l'estiu de fa tres anys, s'estaven posant d'evidència d'una manera clamorosa els efectes altament nocius de la desregulació sistemàtica duta a terme pels governs conservadors al llarg d'una dècada llarga. El camí l'havien assenyalat el Regne Unit i els Estats Units. Però l'havien acabat seguint la majoria de governs occidentals.

Amb l'esclat de la crisi també es posava dramàticament d'evidència, que la globalització econòmica (especialment la globalització d'una economia financera especulativa) reduïa la capacitat d'intervenció de la política i de les polítiques que es podien dur a terme.

L'economia globalitzada de l'inici del segle XXI provoca, doncs, una crisi que, de moment, havia de ser combatuda pels governs regionals i estatals amb eines i mesures del segle XX. I ja estem veient els problemes que hi ha per abordar-la a nivell europeu, aplicant mecanismes d'una escala semblant a l'escala del que ha causat la pròpia crisi.

Temps i oportunitats hi haurà, aquests tres dies, per parlar de la gravetat de la situació present, a Catalunya, a Espanya i a Europa.

Temps hi haurà també i sobretot per abordar la inexcusable renovació de la nostra organització política, cap endins i cap enfora.

Temps hi haurà, en definitiva, per discutir i formular les propostes que els socialistes catalans volem oferir a la societat catalana per al futur.

Però m'ha semblat pertinent situar en quin moment i en quin context local i internacional s'iniciava el mandat d'aquesta Comissió Executiva.

A Catalunya, com dic, l'estiu de 2008 érem prop de l'equador del Govern d'Entesa.

Un govern, constituït el desembre de 2006, donant continuïtat al govern encapçalat i presidit per Pasqual Maragall, a partir del pacte amb les altres forces d'esquerra i que tenia com a objectius:

- Reforçar l'Estat de Benestar.
- Potenciar una economia plena i dinàmica en un territori sostenible.
- Incrementar la qualitat de la nostra democràcia, l'eficàcia del nostre govern i la fortalesa de les nostres institucions.
- Reforçar el paper dels governs locals, a partir del convenciment que la proximitat i el diàleg són fonamentals.
- Desplegar una política de Pactes Nacionals a Catalunya, tot i l'oposició poc constructiva del PP i CiU.
- Negociar amb el Govern d'Espanya el desplegament de l'Estatut i el nou finançament. Demostrant amb continguts i resultats, que l'aposta i l'esforç duts a terme pel primer govern catalanista i de progrés que Catalunya havia tingut d'ençà de la Segona República, havien valgut la pena.

És en aquest context que vull reivindicar el treball del Govern d'Entesa. Que vull dir que vam treballar i vam treballar molt.

I que quan va aparèixer la crisi vam actuar fent el que calia: prenent mesures de contenció de la despesa, reorientant les prioritats i aportant els recursos allà on més necessaris eren.

Naturalment vàrem cometre errors. Els vaig assumir i els segueixo assumint. Mai no he dit ni he pensat que ho féssim tot bé essent al govern.

Però tampoc no estic disposat a acceptar, com alguns han volgut transmetre a la ciutadania, que tots els mals que pateix Catalunya, tinguin el seu origen en els governs de progrés.

Afirmar això és una infàmia i un insult a la intel·ligència.

I no defensar el contrari és un acte indigne i de covardia política.

Les organitzacions polítiques, quan han tingut la responsabilitat de governar, han de saber assumir els errors amb humilitat i han de defensar els encerts amb orgull i convicció. I nosaltres segurament, en molts casos, no hem estat capaços de fer, a temps, ni l'una cosa ni l'altra.

Admeto que - tot i que se sentissin orgulloses del treball que van dur a terme - les diferents forces polítiques que van formar el govern, arribessin a la conclusió que l'aliança els va afectar negativament.

Però això no invalida l'obra de govern. Repeteixo, els mals de Catalunya no venen d'aquí.

Perquè els mals i problemes que pateix Catalunya, els pateixen també - i en alguns casos més greus i tot - d'altres comunitats i regions espanyoles que han tingut governs del Partit Popular, o del PSOE.

De la mateixa manera que els mals que pateix Espanya els pateixen també altres països europeus amb governs que res tenen a veure amb el govern espanyol d'aquests anys.

Hem vist en el darrer any països intervinguts -Grècia, Irlanda, Portugal - o amb Governos designats des d'Europa - Itàlia.

Malgrat els errors de la legislatura, el Govern espanyol i el seu President prenent mesures impopulars i discutibles, però necessàries, ha evitat la intervenció i el que això hauria comportat.

El govern que jo vaig tenir l'honor de presidir per al conjunt dels catalans i les catalanes, **va treballar i va avançar positivament...**

- En el desplegament de l'Estatut del 2006. Impulsant tot allò que corresponia al Parlament. I acordant també les modificacions legislatives amb l'Estat. Tot i que amb menys agilitat del que hauríem volgut. Amb més reticències i resistències de les necessàries per part de l'Administració Central i en un context, el de la crisi, que no ens va jugar a favor.
- Aconseguint alguns traspassos de competències importants, com és el cas de Rodalies, Permisos de treball d'immigrants, Inspecció de Treball, ordenació del litoral, etc.

[En el passat, alguns dels governs de CiU haurien tirat de beta tota una legislatura amb alguns d'aquests traspassos. Nosaltres no]

- Negociant fins a l'extenuació -i en un context econòmic general que ja no era ni de bon tros tan favorable- un nou acord de finançament per Catalunya.

Un acord que no era altra cosa que un pacte fiscal. El millor que ha tingut mai Catalunya. Perquè per primera vegada començàvem a rebre per damunt de la mitjana. Perquè vam corregir un model injust amb Catalunya i una anomalia que fa més de trenta anys que s'arrossega.

Si avui (aquesta mateixa setmana ho hem vist), el govern de la Generalitat pot i ha de reclamar els diners que reclama (tant si és del fons de competitivitat com si és de la liquidació de la Disposició Addicional 3a) és perquè això figura en l'Estatut que vam impulsar i en el model de finançament que vam negociar.

La reclamació és legítima. I crec que l'actual govern ha de comptar amb el nostre suport incondicional en aquest punt mentre el que reclami sigui l'acompliment de la lletra i l'esperit de l'Estatut. És el que hem defensat sempre quan érem al govern i ho hem de fer ara, des de l'oposició.

- Vam treballar per reforçar i consolidar el benestar social i econòmic dels ciutadans de Catalunya i del conjunt de la societat a la que servim...
  - o Començant a aplicar la Llei de la Dependència, malgrat les seves deficiències de finançament,
  - o impulsant Polítiques d'habitatge,
  - o proposant, discutint i aprovant una nova Llei d'Educació,
  - o millorant les prestacions del nostre sistema de Salut,
  - o Acordant un Pacte Nacional d'Immigració i avançant en el respecte dels drets tant com en l'exigència dels deures dels nouvinguts a Catalunya,
  - o Culminant el desplegament dels mossos d'esquadra,
  - o Contribuint a modernitzar i posar al dia l'administració de justícia, amb un pla d'equipaments judicials, amb nous centres penitenciaris,

- Incrementant els recursos destinats a la Universitat i, molt especialment a la Recerca i la Innovació,
- Incrementant les partides destinades a donar suport als municipis, començant a corregir també un finançament insuficient, i que encara ho segueix essent,
- Executant, mentre va ser possible, l'ambiciós pla d'infraestructures (autovies, metro, ferrocarrils), que tothom, insisteixo tothom, reclamava i que tothom deia que eren necessàries per resoldre un dèficit històric que Catalunya havia patit,
- I vam fer un gran esforç, també, per recolzar la necessària diversificació, modernització i internacionalització de les nostres empreses.

I vam treballar no pas buscant únicament els diputats necessaris per a una majoria parlamentària, que els teníem, sinó buscant molt sovint l'acord de les altres forces polítiques i la complicitat dels agents econòmics i socials del conjunt del país.

I tot això...

- Malgrat que vam haver d'afrontar problemes en la nostra relació amb el govern d'Espanya i especialment els dos últims anys de mandat. Alguns d'aquests problemes, com he dit, comprensibles perquè la crisi ja ens afectava a tots de ple. D'altres, inacceptables per a qui tenia la responsabilitat de governar Catalunya.
- Malgrat la lentitud en els traspassos i desplegament del que preveu l'Estatut. Sempre he cregut que aquest era el mandat que vam rebre de la ciutadania: treballar amb intel·ligència, rigor i seriositat per desplegar tot el potencial d'autogovern contingut a l'Estatut. **Alguns, a partir de la sentència del Tribunal Constitucional, han llençat ja a les escombraries del seu discurs polític l'Estatut de 2006. Jo no. Nosaltres no.**
- Malgrat que la negociació del nou finançament va ser interminable i desgastadora.
- I malgrat viure durant més de tres anys el fatigant episodi derivat del recurs que el Partit Popular va interposar contra l'Estatut. Amb una amenaça que va pesar sobre nostre fins que ens va caure al damunt de la pitjor manera imaginable: fins que va arribar la sentència d'un Tribunal Constitucional desprestigiada a ulls de tothom.

Una sentència de pèssimes conseqüències, que només ha beneficiat les posicions de separatistes i separadors.

I que, a més, ha incrementat la desafecció del conjunt de la ciutadania catalana i ha debilitat, com mai, la relació emocional amb Espanya.

Una sentència que va provocar una reacció massiva de la ciutadania que es va concretar en una manifestació que vaig encapçalar amb els dos meus antecessors a la presidència de la Generalitat.

Aquella manifestació, molts ho recordareu, va posar d'evidència una tensió profunda a la societat catalana que a nosaltres, els socialistes catalans, ens tocava molt de ple.

Aquests episodis de tensió amb el Govern d'Espanya, aquests desencontres, han minat la nostra credibilitat, la dels socialistes catalans, començant per mi mateix, com a responsable màxim. I al mateix temps han reduït el crèdit del PSOE i del Govern d'Espanya.

No estic dient que sigui exclusivament responsabilitat d'ells. Segur que, en part, també és nostra. I dels que van ser els nostres socis de govern.

I, per què no dir-ho? També de les dues forces de l'oposició, CiU i el PP, que en aquell moment mantenien posicions antagòniques i avui viuen un acostament inaudit.

Crec i defenso que el PSC sempre ha procurat posar els interessos generals per davant del pur rèdit partidari, cosa que no poden dir que també hagin fet altres formacions polítiques.

Nosaltres no mantenim viu a base de desconfiança l'esperit de la gent que ens fa costat. Nosaltres assumim les conseqüències del nostre compromís polític, del nostre treball institucional i de les nostres aliances, amb els seus claroscurs. Amb els encerts i els errors.

Però el cert és que els errors ens han acabat passant factura. Una gran factura que ens han presentat els ciutadans a les urnes, en les successives eleccions que s'han convocat des del congrés de juliol de 2008:

- En primer lloc a les **eleccions europees de 2009**, on seguíem sent el partit més votat a Catalunya, però la derrota socialista a Espanya i arreu d'Europa evidenciava la pèrdua de vigor del projecte socialdemòcrata davant de les profundes incerteses creades per la crisi.
- En segon lloc, a les **eleccions catalanes de 2010**, on som derrotats sense pal·liatius. Per causa del difícil context econòmic i la crisi, certament, però indubtablement també pels nostres propis errors, dels que destacaria la pèrdua de credibilitat del nostre projecte.

Nosaltres mateixos i els nostres socis vam anar a les eleccions renunciant a la idea de repetir l'aliança que ens havia dut a governar Catalunya. Alguns fins i tot renegant de l'aliança que ens havia permès governar Catalunya a partir de l'Acord d'Entesa.

De manera que ¿quina credibilitat podíem tenir com a força de govern si implícitament semblava que renegàvem de la feina feta?

¿Quina credibilitat tenia afirmar que governaríem sols perquè no podíem acceptar la condició del referèndum que posava ERC?

¿Amb quina força podíem contrarestar el principal argument de l'adversari, que era evitar un nou tripartit, si nosaltres mateixos li estàvem donant la raó?

- En tercer lloc, a les **eleccions municipals del maig d'aquest any 2011**, que confirmen el nostre declivi en el territori amb la pèrdua de peces fonamentals de la nostra base política i electoral. Des del meu punt de vista, es tracta del senyal més greu de la crisi del nostre projecte polític i el que justifica la necessitat de renèixer sobre noves bases, en la mesura que reflecteix millor que cap altre resultat electoral una desconexió amb la ciutadania, desconeguda fins ara.

El PSC sempre havia estat, per damunt de tot, un partit municipalista. I aquest capital, més enllà d'algunes, bastants, honroses excepcions que a tots ens enorgulleixen, hem de reconèixer que també ha quedat seriosament debilitat des del maig passat.

En valorar els resultats de les eleccions municipals, hem parlat en termes de retrocés i resistència en un terreny en el que durant vint-i-cinc anys parlàvem de sòlida hegemonia.

- I, finalment, a les **eleccions generals** del mes passat, on obtenim els pitjors resultats des del 1977, igual que el PSOE arreu d'Espanya. Fins el punt que CiU guanya, per primera vegada, unes eleccions que se li havien resistit fins ara. Aquest és l'altre gran capital del PSC que surt debilitat, molt debilitat, d'aquest cicle: el d'un partit que havia estat decisiu i generós en els resultats dels socialistes a nivell espanyol.

La voluntat ciutadana expressada a les urnes ens diu que hem perdut la confiança de la majoria, que s'ha produït una desconexió entre el nostre projecte i les aspiracions populars.

Que els joves no se senten atrets per les nostres propostes. Que no hi veuen un horitzó engrescador.

Hem deixat de representar, a ulls d'aquesta ciutadania, una socialdemocràcia útil per generar seguretat i progrés; i per reduir les desigualtats.

Perquè no hem estat capaços de donar respostes convinents i efectives a la crisi econòmica i financera. Una crisi que tot i afectant tothom, no tothom pateix de la mateixa manera.

I la ciutadania que ens havia donat suport la pateix de manera molt dura i veu decebuda, la nostra impotència política.

S'ha afeblit la nostra capacitat de representar un catalanisme federalista i progressista capaç de satisfer les aspiracions de més i millor autogovern, perquè sectors de la societat catalana han tingut la percepció de que no estàvem disposats a defensar l'Estatut fins a les últimes conseqüències.

Perquè els qui havien de fer sentir la seva veu des de l'altra costat, arreu d'Espanya, han emmudit, han dubtat, han recelat, han sucumbit a l'argumentació fal·laç dels seus i dels nostres adversaris.

Ha faltat convicció i autoritat, aquesta és la qüestió.

També hem deixat de representar, en gran mesura, un municipalisme pròxim a les necessitats i aspiracions de la gent perquè a vegades hem posat l'esquematisme ideològic per davant del sentit de la realitat. Perquè no hem sabut o no hem encertat l'afrontar debats incòmodes, com els de la seguretat i la integració social de la nova immigració, deixant en alguns casos que prosperés i ocupés l'espai el discurs demagog, populista i xenòfob.

Sé que fent el diagnòstic tan sever que estic fent, contrec davant vostre un escriu de responsabilitat. Al capdavant, com a Primer Secretari en sóc el màxim responsable i, al meu costat, el conjunt de membres de la Comissió Executiva.

Però vull que aquest dotzè congrés sigui recordat com aquell en el que els socialistes van reconèixer que havien tocat fons, que han dit les coses pel seu nom, que han reconegut les seves derrotes electorals sense disfresses ni pal·liatius.

I que després d'això han proclamat que no estaven disposats a declarar-se vençuts de cap manera.

Que el seu compromís amb la societat catalana és de llarg abast i de gran profunditat.

I que s'han posat a treballar per guanyar de nou una confiança col·lectiva que mai no haurien d'haver perdut. Estem pagant potser una factura excessiva i injusta, però aquest és el veredicté ciutadà. I és inútil girar-hi l'esquena i buscar excuses de mal pagador.

Potser no vam tenir prou perspicàcia i humilitat per detectar, en temps de bonança, els signes que anunciaven esclètxes importants en el nostre projecte polític. Però els electors ja fa temps que ens ho havien començat a assenyalar.

De fet, vam accedir al govern de Catalunya després d'unes eleccions -les de 2003- en les que els nostres resultats ja no van ser tan bons com ho havien estat en el punt àlgid del 1999. I aquella tendència s'aniria confirmant a les eleccions municipals, europees i catalanes de 2006.

L'excepció dels resultats de les eleccions generals de 2004 i 2008, ens va impedir veure amb claredat la nostra tendència a la baixa.

Vam confondre haver estat el gran contenidor del vot útil progressista catalanista per fer fora el PP, primer, i per evitar el seu retorn, després, amb una fortalesa que només ens era confiada de forma utilitària i temporalment.

Tampoc no ens podem acontentar ni consolar amb arguments genèrics, que hi són i importants, com el que afirma que bona part dels governs europeus -de diferents colors polítics- estan perdent les eleccions sistemàticament a causa de la crisi.

O el que es refugia en l'evidència de la derrota socialista en tota mena d'eleccions arreu d'Espanya.

O el que afirma que el descrèdit de la política està generalitzat.

Naturalment que tots aquests factors negatius tenen la seva incidència. Però nosaltres n'hem d'assumir la responsabilitat global i reaccionar amb coherència i en conseqüència.

Companyes i companys,

Si volem relançar el nostre projecte, si volem tornar a connectar amb la majoria ciutadana, si volem trobar noves fórmules per fer possibles els nostres ideals en els nous temps, **no podem disfressar ni edulcorar els diagnòstics, ni podem atribuir exclusivament la nostra situació als elements i les circumstàncies externes a nosaltres mateixos.**

Fa un moment us deia que en el fons del veredictes ciutadà advers hi ha un problema de credibilitat.

No ens enganyem: la credibilitat costa molt de guanyar i es perd amb facilitat. I la primera pedra per edificar i guanyar de nou la credibilitat perduda és exercir amb la màxima honestetat la crítica al nostre funcionament.

No demano que entonem un *mea culpa* desmesurat i catàrtic. Ni que fem un exercici d'autoflagelació.

Però hem de tenir el coratge de ser sincers amb nosaltres mateixos i exigents en l'assumpció de responsabilitats.

Ja sé que molts opinen que no cal extremar la crítica dels propis errors, perquè això suposa proporcionar munició als nostres adversaris, però crec que tal com estan les coses, aquesta és una prevenció -deixeu-m'ho dir- de poca volada.

La millor garantia de remuntar la dóna la consciència compartida i lúcida d'haver tocat fons, l'eliminació del llast que pesa negativament, la concentració de totes forces disponibles en l'objectiu de la remuntada que, per força l'han de fixar nous lideratges, els més aptes per als nous temps.

I la determinació de tirar endavant aprenent les lliçons del que acaba de passar.

Hem d'assumir clarament que el nostre partit no ha funcionat com volíem que funcionés quan el vam fundar fa trenta tres anys convertint les nostres il·lusions i somnis en un projecte engrescador per a la societat catalana, a la que ens proposàvem servir i transformar.

Per una part important de la societat d'avui, el nostre partit ha deixat de ser atractiu.

Els ciutadans han dit que ara mateix no confien prou en nosaltres com per dipositar-nos les seves esperances de futur.

I això és el que ens ha de fer canviar si volem seguir fidels al nostre projecte de transformació per millorar el benestar dels homes i dones de Catalunya, si volem avançar en l'objectiu de justícia social i equitat, i d'enfortir les nostres institucions d'autogovern.

El partit potser fins i tot ha deixat de ser atractiu per a molts afiliats i simpatitzants que, o bé ens han deixat, o no troben la forma de participar i de traduir de forma útil la seva passió política.

Paradoxalment, el nostre partit ha deixat de fer política en el sentit més noble, pur i ampli de la paraula, precisament quan més responsabilitat institucional i de govern ha tingut.

No hem sabut articular adequadament l'exercici de les tasques de govern amb el necessari debat intern i extern que dóna sentit a la política democràtica.

Hem oblidat que sense deliberació pública la democràcia s'empobreix i perd qualitat. Hem oblidat que sense tensió dialèctica, els estímuls desapareixen i les societats s'afebleixen.

Hem acabat per subordinar-ho tot a l'acció governamental, ofegant –fins i tot inconscientment- qualsevol altra iniciativa.

Hem demanat - exigit i imposat, seria més exacte - al partit, que es limités a acompanyar i donar suport a l'acció de govern, sense cap marge possible per al debat i la crítica quan eren més necessaris que mai.

Responsabilitat de tots. Meva en primer lloc i també especialment d'aquells que érem a la direcció del Partit i al Govern de Catalunya aleshores.

Probablement, hem pecat d'un excés de zel, derivat de la responsabilitat de governar el país i les principals ciutats en uns anys que s'han anat tornant més i més difícils.

No és d'estranyar que el partit hagi acabat per aparèixer com a poc obert i permeable.

O poc tolerant amb la discrepància. Potser perquè molts pensàvem que, amb les dificultats que ja comportava la complexitat del govern de coalició, amb discrepàncies sovint inevitables o insalvables, només hauria faltat afegir-hi la discrepància a casa nostra.

Però és ben cert que actuant així hem reduït la capacitat d'iniciativa i de creativitat del partit.

I hem acabat desaprofitant molts actius i talents importantíssims del partit i dels cercles propers.

Quan més veus i idees ens feien falta, hem restringit els passos cap endins i cap enfora.

Quan més oberta i global s'ha fet la societat, més semblava que ens tancàvem nosaltres.

Quan més confiança havíem de mostrar, ens ha dominat la malfiança i la por al risc que consideràvem innecessari.

També hem anat descuidant les nostres relacions amb la societat civil, la nostra presència natural en l'associacionisme del país. Fins al punt que massa sovint les nostres mateixes organitzacions sectorials s'han sentit menystingudes, contribuint així al seu afebliment.

Especialment sensible ha estat la disminució de la nostra presència i influència en el món de la cultura i de la creació.

Sovint m'he queixat, tots ens hem queixat, de la falta de suports entre els intel·lectuals i creadors del país. I els hem retret que tinguessin més propensió a l'autocrítica que la crítica als nostres adversaris polítics. Tots plegats haurem de reflexionar sobre les causes d'un distanciament d'aquells qui més arguments i raons havien aportat i poden aportar a favor de la nostra causa.

I no estic parlant de les poques excepcions amb què l'òrbita *convergent* ens dóna lliçons sobre allò que hem de fer.

En definitiva, companys i companyes, crec que en concentrar-nos en exclusiva en l'acció de govern ens hem anat tancant i així ens hem empetitit i hem perdut capacitat d'interacció amb la societat, fallant en un dels nostres principals objectius.

Reconeguem que, aquests darrers anys ens hem anat empetitint, tancant, aïllant. Els consellers amb el seu gabinet, el President amb el seu nucli més proper, la direcció en la cúpula...

Hem patit una múltiple derrota electoral, però com han dit aquestes setmanes diversos companys i companyes, **de cap manera ens declarem vençuts**.

No ho estarem si som capaços de reforçar les nostres conviccions i renovar les nostres idees:

- Començant pel nostre perfil socialdemòcrata. En un món on creixen les desigualtats de renda i de patrimoni (Informe OCDE).

On és més necessària i exigible la transparència, no només en l'esfera pública, sinó també en la privada (en l'economia, l'empresa, en els salaris i bons dels directius) Incorporant als valors de sempre, també el mèrit i la responsabilitat.

En un món (el nostre) que ha viscut col·lectivament per damunt de les seves possibilitats i que, ara, veu posats en risc alguns dels assoliments de l'Estat del Benestar.

En un món en el que l'escassetat creixent de recursos ens obligarà, sí o sí, a gastar-ne menys i a fer-ho de manera més eficient.

En un món en el que han deixat de ser tan netes i simples (perquè és molt menys ideologitzat) les fronteres entre dretes i esquerres.

És cert que la ciutadania no ens ha avalat electoralment per les reformes que hem dut a terme, però tampoc no ha votat CiU per ser poc d'esquerres, ni al PP per ser massa catalanista.

Els ciutadans senten els seus problemes. I volen sentir que els partits polítics en parlen i que els governants i els qui aspiren a ser-ho se n'ocupen. I quan prenen decisions favorables o contràries a aquests problemes i neguits, volen que se'ls expliqui les raons i els objectius.

En temps de turbulència, els ciutadans volen i necessiten que qui té el comandament col·lectiu transmeti determinació sobre l'horitzó i les dificultats que comportarà arribar-hi. No estic parlant de messianisme, estic parlant de proximitat, de coneixement, de rigor, de claredat, de diàleg i de fermesa.

I tot això, insisteixo, sense oblidar les nostres conviccions, adaptant el model de socialdemocràcia a la Catalunya, l'Espanya i l'Europa d'avui i dels propers anys.

Superarem la derrota...

Impulsant un federalisme real i integrador per al conjunt d'Espanya. És cert que trobem poca complicitat mediàtica i política, però la majoria de la població, no aposta per la involució autonòmica ni per la independència.

Això sí: hi ha una immensa majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya que vol un autogovern més sòlid i respectat, que vol un finançament millor i més just. Que no vol seguir a Espanya a qualsevol preu.

Doncs bé, som nosaltres que hem de defensar aquí les condicions a partir de les quals Catalunya i Espanya trobin l'encaix. I exigir allà que aquestes condicions es respectin.

Superarem la derrota...

Treballant perquè hi hagi més Europa. Perquè hi hagi més unitat política i econòmica. No només mercat i moneda o consolidació fiscal.

Els estats hauran de cedir noves quotes de sobirania a la Unió. No hi haurà més remei. Però tampoc això es podrà fer a qualsevol preu. No pot ser que per fer front als atacs de l'especulació financera acabem confiant la nostra sort a polítics o tecnòcrates europeus que no hem elegit i que a penes coneguem als qui ens representen.

L'última cimera ha portat una mica llum i esperança, però poca. Tot i que si no s'hagués arribat a cap acord hauria estat un desastre.

La socialdemocràcia europea ha de tenir més perfil propi. Integració econòmica (eurobons, taxa transaccions financeres, tresor europeu, més regulació dels mercats,...) però l'ha de tenir especialment amb polítiques que facilitin la reactivació econòmica i l'ocupació.

Perquè sense recuperació econòmica, serà inviable mantenir l'Estat de Benestar i a la llarga la unitat europea.

Ens en sortirem, a nivell europeu si som capaços de superar la por. La por és aquest nou fantasma que recorre Europa. Por col·lectiva pels atacs a la moneda única. Por de molts Estats a perdre sobirania en favor dels més forts. Pors individuals a perdre les prestacions bàsiques de l'Estat del Benestar, a perdre la feina, l'habitatge... Por dels joves a perdre l'esperança de tenir un futur.

Haurem de conjurar aquestes pors amb responsabilitat, amb intel·ligència, amb coratge polític, amb generositat, amb serenitat.

Tot això sí, por no.

Superarem aquest estat de derrota

Amb un nou programa d'accions per als propers mesos i anys, posant l'eix central en la lluita contra la crisi.

Demostrant que hi ha alternativa a les retallades indiscriminades. Que reformant i reformulant hi ha marge per guanyar en eficiència. Que hi ha alternativa a la privatització.

Concentrant esforços, talent, capacitat i recursos en la millora de l'educació i la formació.

No canviarà el model econòmic de Catalunya fins que els ciutadans i ciutadanes en edat laboral estiguin, majoritàriament, en condicions de protagonitzar aquesta transformació efectiva.

Això només serà possible amb formació de les noves generacions i capacitat professional del conjunt. En aquest sentit el domini de, com a mínim, l'anglès, a més del català i el castellà, serà tan imprescindible com qualsevol coneixement tècnic o específic.

Fent propostes perquè el nostre sistema de salut i els serveis socials no facin fallida. Comprometent-hi recursos públics. Però trobant fórmules de contribució equitativa del conjunt de la ciutadania.

Prioritzant i defensant les inversions públiques i privades en infraestructures i en R+D+i.

Convertint en central la protecció del medi ambient. Deixant de considerar la internalització dels costos ambientals de la indústria com una càrrega i considerant-los una necessitat i una responsabilitat davant el present i no hipotecant més les generacions futures.

Anant, sense fantasies d'immediatesa, però sense recances, cap a una veritable economia verda.

Treballant sense caure en la demagògia, però sense condescendències benintencionades per la plena integració de la immigració. Exigint el respecte a les regles de joc de la nostra societat amb la mateixa energia que combatrem les temptacions xenòfobes populistes que posin en risc la cohesió i la convivència.

Companyes i companys,

Superarem aquest moment de derrota si som capaços, també, de transformar el partit.

Fent-lo més obert, canviant i renovant la nostra cultura organitzativa.

Som un partit de govern, però en la majoria d'institucions a l'oposició. Això ens obliga a canviar i ens deixa el temps, ara, per fer-ho en profunditat.

Dedicant part important del nostre temps a crear les condicions per a millorar el treball en xarxa i per generar més complicitats socials, culturals i polítiques.

Fent una oposició ferma al Parlament de Catalunya. Una oposició que parli des del coneixement i l'experiència d'haver estat al govern. Defensant el molt i bo dels set anys que hem estat al govern.

Presentant alternatives, mostrant-nos predisposats a l'acord i el pacte sempre. Però mai a qualsevol preu.

No subordinant la política catalana a l'espanyola. No fent de crossa ni complement.

No fent l'oposició d'esquerres que vol la dreta. Ni la que volen els seus mitjans i els seus grups de pressió.

Però sí essent l'oposició que treballa per ser alternativa, que sap que si una cosa és bona per Catalunya difícilment serà dolenta per al PSC... I que si és dolenta per a Catalunya difícilment serà bona per al PSC.

No cedint als cants de sirena d'aquells que volen un PSC subordinat i acomplexat. Ni a Catalunya ni a Madrid. Si no, serà difícil construir l'alternativa.

Viurem, vivim de fet ja fa uns temps, uns temps difícils. El que és i serà fàcil és criticar els socialistes. Perquè hem protagonitzat el govern dels últims anys i avui som on som.

Se'ns seguirà atribuint, encara un temps, la responsabilitat de tots els mals. S'apel·larà a la nostra consciència demanant-nos que donem suport incondicional al govern pel bé del país.

Pretendran que siguem l'ase dels cops.

Haurem de defensar amb més arguments que ràbia les coses que hem fet bé, que han estat moltes. I haurem de construir l'alternativa, aquí i allà.

No estarem vençuts...

Si som capaços de contribuir des de la modèstia, però des del compromís ferm, a la renovació del socialisme espanyol, en moments que també són de desorientació, de crisi de l'organització, i de buit de lideratge.

Si som capaços d'evitar fractures, que és el que sembla que alguns vulguin al nostre país:

- Fractures internes: entre catalans i nouvinguts (immigrants). Entre els que pateixen la crisi i els que no. Entre els qui defensen l'opció separatista i els qui no ho són.
- I fractures externes. Entre Catalunya i Espanya. Separatistes i separadors.

Si ens reafirmem com a partit de l'esquerra nacional, que ho som, i ho hem estat sempre.

Si reafirmem el compromís amb el país i amb els sectors més populars de la societat, que són i han de ser una mateixa cosa.

Si som capaços de desenvolupar un projecte amb vocació majoritària al servei de Catalunya.

Si expliquem de manera més desacomplexada el nostre projecte d'Espanya. Explicant-lo com a alternativa a la pulsó separatista, volent intervenir i influir no només en allò que se'ns pressuposa com a propi.

Si continuem sent un partit municipalista malgrat haver perdut força aquestes darreres eleccions. Si treballem amb rigor i intel·ligència per recuperar posicions al món municipal, començant per BCN.

Si som capaços de donar resposta a les noves preguntes. Entenent que part del que ens passa és per què ens han canviat les preguntes quan teníem les respostes.

Si som capaços d'aprendre de les derrotes més del que hem après de les victòries.

Si som capaços d'aconseguir que un partit com el nostre sigui capaç (i ho ha de ser) de detectar i processar qualsevol canvi que s'insinui en la nostra societat.

Si som capaços d'abordar aquests reptes, estic segur que començarem a estar en el bon camí per recuperar la credibilitat i la confiança perdudes.

Però bé, tot això, ja és feina d'aquest Congrés. I dur-ho a terme serà responsabilitat de la nova direcció.

Acabo, companyes i companys.

Com sabeu la nit del 28N de l'any passat, després de conèixer els resultats de les eleccions catalanes, **vaig anunciar que no em presentaria a la reelecció de primer secretari**, que no formaria part de la futura direcció, i que plantejaria avançar el congrés.

El dia següent, davant la comissió executiva, vaig comunicar que renunciaria a l'acta de diputat, per raons que ja coneixeu.

La majoria del partit i de manera especial els alcaldes i alcaldesses van manifestar-me en aquell moment una opinió contrària a la celebració del congrés abans de les eleccions municipals. Considerant que fer-lo constituiria una interferència negativa.

Posteriorment, l'avançament de les eleccions generals decidida pel president Rodríguez Zapatero ha comportat un nou retard en la convocatòria d'aquest congrés que avui celebrem.

I les circumstàncies han fet que aquest Congrés es celebri no després de la derrota electoral de les autonòmiques, sinó també de les locals i les generals.

És aquesta l'executiva que jo he encapçalat i que ha liderat aquest període.

No m'agrada fer política ficció. Però és cert que la incertesa i una certa provisionalitat, lògica quan hi ha un primer secretari que ha renunciat a voler tornar-ho a ser, són elements poc positius per a una organització com la nostra.

Tanmateix, també crec que haver fet el congrés llavors, fa nou o deu mesos, no hauria contribuït a canviar els resultats de les municipals i les generals.

I, en canvi, ens hauria situat al moment present amb una nova direcció que, en menys d'un any, ja hauria hagut d'assumir dues derrotes electorals, per primer cop a la història.

Crec sincerament que la nova direcció podrà afrontar millor la propera etapa que, com tots sabem serà molt difícil.

Crec que serà bo que la nova direcció pugui treballar amb un marge de més de dos anys sense eleccions. Això permetrà reforçar les estructures del partit amb nova saba i noves aportacions, de dins i de fora.

I això permetrà també construir les aliances positives que necessitem per tornar a ser alternativa en condicions d'assumir el govern.

I finalment, vull expressar el meu agraïment...

Als membres de la Comissió Executiva, el seu treball i el seu compromís en temps difícils com els que ens ha tocat de viure.

M'he sentit acompanyat. Malgrat allò que es diu que les victòries tenen múltiples paternitats i que en canvi les derrotes són orfes. No ha estat el cas.

Sé que tots els membres de l'Executiva han estat i estan disposats a compartir amb mi la part que els correspon de la responsabilitat concreta. Els ho agraeixo, però jo tinc la responsabilitat màxima i l'assumeixo.

El periodísticament anomenat nucli dur, el nucli de l'aparell, ha rebut crítiques despietades.

Doncs bé, és a mi i no a ells, a qui heu d'exigir responsabilitats.

Gràcies també als dirigents territorials i sectorials, als diputats, senadors, alcaldes, regidors, a tots els militants i simpatitzants.

Vull expressar el meu agraïment, també, cap a aquells que abans que jo van assumir la responsabilitat confiada pels nostres militants: *Joan Raventós, Raimon Obiols i Narcís Serra*.

Gràcies també a *Pasqual Maragall*. I a *l'Isidre Molas*, que ha estat president aquests anys.

Molt del que sé en política m'ho van ensenyar ells. Ells i tots vosaltres. Tot el que sóc, tot el que he estat, li dec al PSC.

A aquest partit al que em vaig afiliar l'any de la seva constitució i que m'ha permès servir a la meua ciutat, al meu país i de manera molt especial a la gent que més ens necessita.

Ha estat un gran honor.

Amb menys cabells i moltes més canes, amb algunes ferides rebudes pel camí -no ho nego- però amb les mateixes idees, principis que van animar el meu compromís amb el socialisme, amb Catalunya i des de Catalunya.

Moltes gràcies pel vostre suport aquests anys. Demano disculpes, sincerament, per les errades, injustícies i ofenses que segur he comès.

Continuaré al servei de Catalunya, que és el meu país, i del meu partit. I a disposició de tots vosaltres.